

Butlletí de «Germanor»

CENTRE CATALA

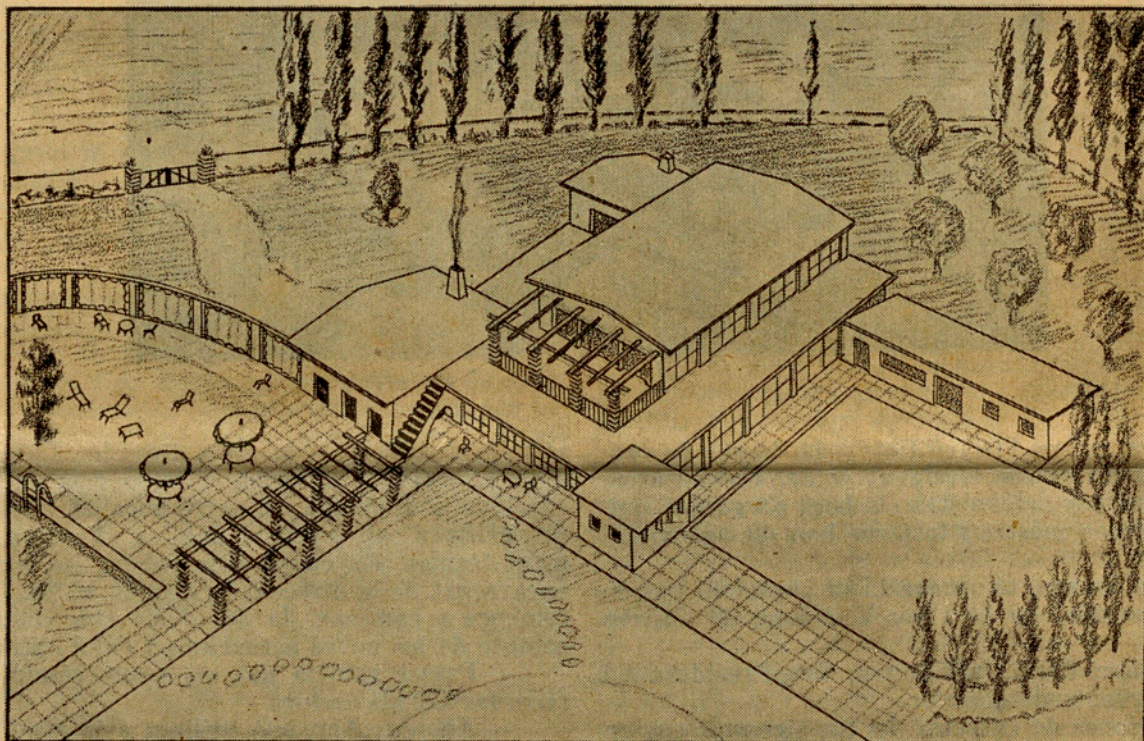
Any XXXIX — N.º 548 — FEBRER 1950

CASILLA 2278

SANTIAGO DE XILE

El Casal propi i l'Estadi Català

Heus ací un croquis del'avant projecte fet pels arquitectes senyors Raul Delfau i Rodríguez Arias, de les instal·lacions de l'Estadi Català i del Casino que ha de ser el Casal propi del Centre Català. I ens sembla que aquesta bella perspectiva ha de constituir la millor propaganda a favor de la construcció del Casal propi. Car quin català no ha

de sentir-se estimulat pel projecte de tenir un casal, una llar catalana en un indret tan bell i sanitos de Santiago?... ¿En un indret on, davant del creixent augment de la mobilització, serà cada dia més avinent de traslladar-s'hi?...

Evidentment aquesta és la millor solució que pot donar-se al problema del Casal propi; aquesta ha de ser la solució definitiva del somni durant tants anys acarolat, de tenir una representació material de Catalunya a Xile, que faci quedar dignament el nostre país en aquestes terres estimades.

I no solament és la millor, sinó també l'única. Totes les altres són pura divagació o il·lusionisme, ja que la capacitat econòmica de la nostra colònia organitzada no és suficient per aspirar a tenir un casal propi al centre de la ciutat, on tots els casaldots antics estan destinats a desaparèixer i on les noves construccions assoleixin per a nosaltres sumes astronòmiques. Només construir en un lloc com l'Estadi — i amb la solució oferta per la S. A. Estadi Català, que ens estalvia la despesa de la compra dels terrenys — és factible per a nosaltres.

I encara direm que és també la més satisfactòria per a les nostres múltiples aspiracions, com quedà demostrat en el festival de la fundació del Centre celebrats als terrenys

de l'Estadi, on van reunir-se uns vuitcents catalans. ¿I quin casal podríem trobar d'una tal capacitat? ¿Quan hem pogut celebrar un festival de tanta envergadura?... Recordem encara l'entusiasme que hi senyorejà, els aplaudiments que van ser tributats al nostre president quan, en el seu discurs, afirmava que ja veia imaginativament aixecades les pa-

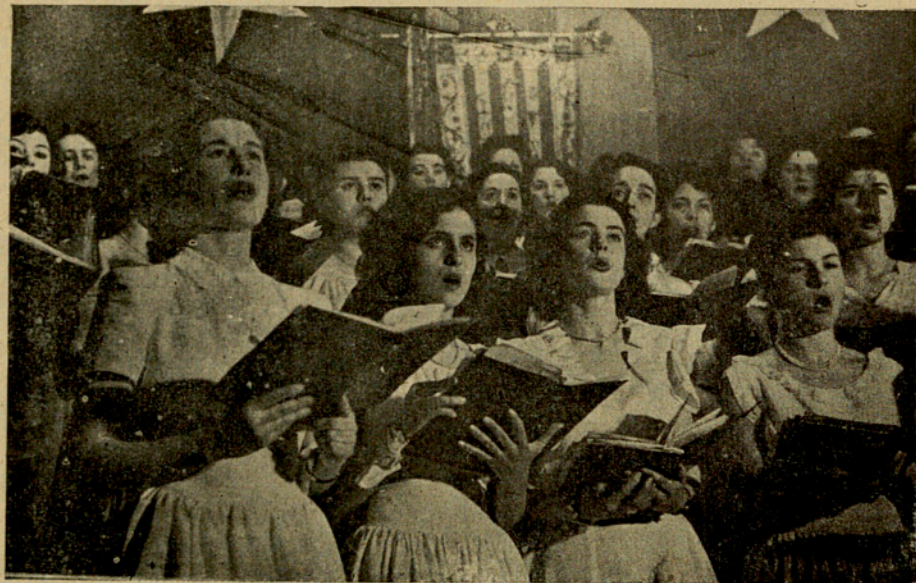
rets del Casal propi. Recordem el gest magnífic del senyor Joan Mitjans, oferint un quantios donatiu per a quan comenci la construcció i l'ovació que li fou tributada: gest que ben bé mereixeria tenir imitadors.

I si aquesta és la solució millor, la més satisfactòria i única, bé caldria que aquells que s'han mostrat fins avui remisos a acceptar-la per raons sens dubte molt considerables, però que no han pogut fins avui presentar-ne cap més de viable, que es decidissin de una vegada ha cooperar-hi. Car el casal no pot ésser simplement l'obra d'un sector del Centre per ampli que sigui aquest sector. No ho pot ser per raons econòmiques i fins per raons morals. L'hem d'erigir per un impuls cordial i sentimental de tots, ja que tots estimem igualment al Centre i Catalunya.

¿I a qui no se li enjoiarà el cor davant de la poibssilitat de tenir un bell casal català a Xile i com en terra pròpia?... ¿Hi haurà algú que es vulgui negar a contribuir-hi, i exposar-se a contreure la responsabilitat d'impedir que aquesta empresa sigui tirada endavant?

No solament no ho creiem, sinó que estem convençuts que l'any vinent serà, gràcies al patriotisme de tots, un any de glòria per a la nostra colònia.

Les activitats de l'Orfeó durant el curs i els seus projectes futurs

Com és sabut, enguany l'Orfeó Català ha hagut de canviar de Mestre, havent quedat designat el Sr. Fidel Càrcamo Càrcamo. A diversos orfeonistas els hem preguntat quina opinió tenien del nou mestre i tots ens han dit aproximadament el mateix:

—El Sr. Fidel Càrcamo té un excel·lent caràcter, mai no s'enfada. Sembla no tenir pressa i per això amb ell s'apren molt ràpidament.

A aquesta opinió el Sr. Rafael Sierra, Vice-President del Cor, afegeix els següents detalls:

—De les condicions de Director del Sr. Càrcamo ens en vam poder adonar el dia que vam actuar a l'Escola Abelardo Núñez, de la qual ell és professor i on ens portà per a contribuir a ambientar-nos. Tot seguit vam constatar el prestigi que tenia entre els seus alumnes. I encara hi vam tenir una agradable sorpresa. Entre els assistents hi havia un grup de senyorettes que havien format la famosa massa Coral femenina d'Angol, que el Sr. Càrcamo creà i dirigí amb tanta fortuna, i que pel que es veu no solament encara recorden, sinó que estimen el seu director.

—Aleshores —diem— la satisfacció és absoluta.

—Absoluta —ens confirma un altre dels nostres informadors, el Sr. Eduard Trias, tresorer de l'Orfeó—. Ja heu

vist els resultats de la nova direcció. Car si bé és cert que amb el director anterior, l'Orfeó feia progressos musicals excel·lents, semblava un carro encallat. No hi havia manera de realitzar cap actuació pública. Sempre hi havia impediment tècnic. En canvi, com sabeu, als pocs dies d'haver-se encarregat de la direcció de l'Orfeó, el Sr. Càrcamo, el carro començà a caminar. Ja des d'aquestes columnes, hem donat compte de les noves actuacions i èxits obtinguts.

—Potser caldria que els enumeréssim altre cop per a recordar-los als lectors.

—Anoteu: Actuació brillant a la localitat de Bancagua, de la qual GERMANOR, en publicà una ressenya que complagué molt els orfeonistes. Actuació en l'homenatge que es tributà al Teatre Municipal a la Memòria de don Pedro Aguirre Cerda, amb motiu l'octau aniversari del seu traspàs, i en el qual a més de l'Orfeó, la Peña hi féu un paper preponderant amb la seva emocionant adhesió. Ja ens hem referit més amunt a l'actuació a l'Escola Abelardo Núñez, on el cor produí molt bona impressió. I, finalment, a més de les actuacions internes, cal anotar la presentació a San Antonio.

—D'aquesta encara no n'hem parlat. Ens hi rauriem de referir amb més extensió. Expliqueu-vos.

—Serà millor que us ho expliqui l'amic Sierra.

Vinya Sta. Teresa
Puente Alto

NOGUERA I CIA. LTDA.

Fàbrica de Talons de Fusta
per a Sabates

MIR I CIA. LTDA.
SANTIAGO

AV. VICUÑA MACKENNA, 1490
TELEFON 52045

SANTIAGO CONCHA, 1148

CASILLA 714

Telèfon 52150

—Molt bé: el Vice-President té la paraula.

—L'acte va tenir lloc el 10 de setembre —ens diu el Sr. Sierra—. Hi van participar uns seixanta orfeonistes. A l'arribada ens esperaven els organitzadors de la festa, o sigui els dirigents de l'“Instituto del Puerto”.

—Però ¿amb motiu de que era la festa?

—El motiu era la celebració del primer aniversari de la Fundació del Centre d'ex-alumnes del mencionat Institut. El teatre estava completament ple. Vam interpretar: “Sardanejant”, “Jovenívola”, De la cordillera vengo”, “O bone Jesu”, “La cançó de bressol”, “Il bianco e dolce signo”... Un programa molt variat i que agradà molt als assistents. Vam ser molt aplaudits i el mestre es mostrava satisfet de l'actuació. El concert va ser retransmés radialment. Com que la festa començà a les dotze del migdia, vam ser obsequiats amb un banquet, que constituí una altra festa artística. Diversos ex-alumnes hi van actuar a través de micròfons convenientment disposats. Excel·lents minyons! Seguidament ens oferiren els micròfons a nosaltres i el Sr. Carles Ribas hi interpretà... l'“Hora Catalana”! Després un grup d'orfeonistes executà diverses peces.

—¿Què més?

El Sr. Trias pren la paraula:

—Aleshores —diu— el vice-president de l'Orfeó oferí un banderí al fundador de l'Institut, i un altre al Sr. Guiuluchi, fundador del Centre dels ex-alumnes, i pronuncià un discurs de gràcies.

—Però el més interessant —prosegueix el Sr. Sierra— és el discurs que pronuncià el Sr. Guiuluchi enaltint la nostra actuació, la nostra obra, i proclamant que l'any vinent i tots els altres anys, l'Orfeó Català participaria en la seva festa. Però no tot acabà aquí, sinó que encara vam ser invitats a fer un passeig per la badia en remolcador, i, finalment, al Jokey Club ens van oferir un berenar de comiat. Al Jokey Club l'Orfeó improvisà un petit concert que va ser escoltat atentament per tots els estiuejants de la bella residència. De manera que vam quedar agraïdíssims de tantes atencions, i molt satisfets de les simpaties que l'Orfeó Català conquesta a tot arreu on es presenta.

—Molt bé. Dieu-nos ara, quines obres prepara actualment l'Orfeó.

Es un altre dels membres de la Junta Directiva, Fèlix Martin, qui ens ho explica:

—Una de les més importants, és “Flor de Maig”. D'aquesta composició, el Director, Sr. Fidel Càrcamo en farà una orquestració a quatre veus mixtes, per tal que hi pugui participar l'Orfeó. Una altra obra important en preparació és “Empordà”. Aquestes són les dues que assajarem tan aviat com acabin les vacances: unes vacances més curtes que mai per al nostre Orfeó, ja que no han començat fins a primers de febrer i que acabaran a primers de març. Aleshores el nostre Orfeó es nodrirà amb noves aportacions de cantaires,

que ja han promés la col·laboració al Sr. Càrcamo: elements molt ben disciplinats, alguns dels quals tenen una excel·lent formació musical. També volem preparar durant el curs: “Benedictus”, de Palestrina, “Sicut locus est”, de Bach...

—Molt ambiciosos!

—I per variar, “Tórtola amante”, una polifonia xilena d'Amengual.

El vice-president, intervé una mica doctrinalment:

—En els Programes que volem presentar durant el curs, sempre almenys la tercera part de les obres, seran cançons catalanes. Però és lògic que vivint a Xile, donguem una participació a la música xilena que ha de ser coneguda, estimada i divulgada pels catalans. Però a més, si volem que els programes siguin substancials i que puguin competir amb les altres masses corals del país, hi hem de donar cabuda a la música clàssica. Només així aconseguirem que l'Orfeó Català sigui pres en consideració, i que s'adigui amb el que han estat els gloriosos orfeons de la nostra terra.

—Això és tenir una visió clara dels problemes orfeonístics. Endavant. ¿Quina serà l'actuació de l'Orfeó durant el curs?

—L'Orfeó —ens diu no recordem si el Sr. Sierra o el Sr. Trias, o tots dos a la vegada— l'Orfeó participarà en tots els actes que dintre el Centre disposi el seu Consell Directiu, ja que fer més solemnes els actes del Centre és una de les missions primordials de l'Orfeó. També ens plauria molt col·laborar en les festes artístiques que, segons té anunciat, realitzarà la nova secció d'Arts i Lletres, com en les de les altres seccions. No cal dir que per a la revetlla de Sant Pere preparem un Programa magne. Celebrarem també la diada de l'Orfeó, però no sabem encara en quina data. Depèn de les disposicions que prengui el Consell Directiu del Centre en establir el Calendari de Festes.

—¿I per a l'exterior?

—Possiblement —ens respon el vice-president— la primera actuació pública serà a Valparaiso i Vinya del Mar. Com sabeu ja hi havíem d'anar el curs passat per iniciativa del Centre Català de la ciutat del Port. Com que l'excursió ens plauria molt, si enguany es renova la invitació, l'acceptaríem tot seguit. No cal dir que actuarem també en tots els actes on siguem invitats, sempre que ens donguin les necessàries garanties per a l'èxit de la nostra actuació, i que les entitats que ho sol·licitin tinguin el prestigi i la categoria que ens correspon.

—¿Res més?

—El nostre pla de treball —acaben dient-nos els nostres informadors— és molt vast. Tots tenim molt d'entusiasme. Però avui a Santiago hi ha constituïdes diverses masses corals molt ben preparades. Per tant no volem fer promeses que corrim el risc de quedar incomplertes. Les circumstàncies decidiran. Del que tothom pot estar segur és que estem disposats a treballar fermament per a contribuir al prestigi de la nostra col·lectivitat i de Catalunya.

Guants *Aramis*

Seminario, 152 Telèfon 40351

CASILLA 848

BALCELLS I JUANET LTDA.

Curtidos *Victoria*

GILI GERMANS

Bandera, 643 Telèfon 88703

CASILLA 3820 - TELEGRAMES -GILCA-

Importadors de materials per a fabricar Calçat

Fàbrica de maletes i cinturons

Camiseria Busquet

Darreres novetats

Corbates LORD Camises MATCH

Tota mena de Roba interior d'home

Av. Pedro Montt, 2017 — VALPARAISO

ELECTRICITAT FERRETERIA
IMPORTADORS

CASA ROYAL

Avda. BERNARDO O'HIGGINS, 845

Davant l'Església de San Francisco

FORN “NUEVA PARIS”

Josep Riumalló P.

Elaboració de Pa amb farines de primera qualitat
Repartiment a Domicili

Carrer Lira, 144

Telèfon 32769

RAMON I JOSEP DE CAMINO

Agents de la Companyia d'Assegurances

“La Catalana”

Ahumada, 236 - Telèf. 82185 - Cas. 838

MODES

Fasor

ESTADO, 387

TELEFON 32877

«Union Española de Seguros»

COMPANIES D'ASSEGURANCES GENERALS

EL GLOBO — LA IBERO CHILENA

EL FARO — LA CANTABRIA

LA CACHAPOAL — LA CONCEPCION

LA ESMERALDA

*Assegurem qualsevol suma i qualsevol risc*Incendi • Marítim • Transport terrestre
Sembrats • etc., etc.

Casa Matriu:

MATIAS COUSIÑO, 150; 2.^{ON} PIS

TELEFONS: 69177-69178 — CASILLA 2397

COMPREU!...

CALÇAT
DONOSTY

Puente, 538

Telèfon 87404

Mobles Colonials

JOAN GRAMUNT

Lord Cochrane, 565

Telèfon 66567

Tornar a Catalunya

L'emigració política es va esclarissant, amb la mort d'uns i el retorn d'altres. Tots ens inclinem, adolorits, davant dels sepulcres dels que van sortir de Catalunya per haver-la defensada i que en l'exili han seguit mantenint alta i pura la bandera. En canvi els sentiments que desvetllen els que retornen són molt diversos. En alguns casos la condemna és unànime. Car no sembla pas legítim que retornin aquells que han tingut un càrrec representatiu, de primer pla, durant la guerra: ministres, consellers, diputats... El retorn en aquests casos és evidentment una defecció, llevat dels que retornen decidits a emprendre una acció política o revolucionària. Car aleshores el seu gest és admirable. També fóra de doldre el retorn d'algunes figures eminentes que ens fan en el nostre exili de porta-estendard. No se n'ha produït fins avui cap cas. ¿Peró és blasmable que retornin els altres?

Per respondre a aquesta pregunta cal tenir present els motius que provocaren l'èxode. Naturalment el Govern, els diputats, els militars, van sortir perquè se'ns acabava el mapa. Però no donaven la lluita per finida, ni renunciaven a la investidura legal que ostentaven. Teòricament la lluita prosseguia i només els procediments, les tàctiques havien de variar. I, més teòricament, la lluita no ha finit. No ens hem donat. Però ¿per què van sortir molts altres catalans?... Alguns naturalment van sortir perquè encara, com al Govern mateix, els animava l'esperit de lluita. Altres perquè els empenyia un alt sentiment de dignitat humana que els vedava de conviure amb els franquistes. Però no oblidem que l'èxode en massa es va produir sota l'imperi del pànic. La por organitzà i desorganitzà l'èxode. I aquest èxode grandiosos va commoure certament una mica — però no massa — el món liberal i democràtic. Els refugiats inspiraven en uns simpatia, però en altres malfeança. ¿I a qui, en suma, afavorí aquest èxode grandiosos?... No afavorí pas l'organització de l'exili, sinó que el complicà de tal manera, que desbordà les possibilitats d'organitzar-lo. Si a algú afavorí l'èxode en massa fou al Govern del General Franco que li simplificà molts problemes.

¿Tenim, per tan, dret a blasmar que retornin els que no es troben

compresos en els casos més amunt esmentats?... ¿Es legítim demanar tan sols que no retornin als que no han sabut o volgut fer-se una situació a l'exili, als que potser s'hi troben sols i s'han fet vells, i que potser senten per aquests motius més imperiosament que els altres, el crit de la terra on desitgen deixar els seus ossos cansats?... ¿En nom de què els podem exigir aquest sacrifici?...

Podríem tenir exigències si encara haguéssim sabut fer alguna cosa important per a aprofitar les possibilitats de molts catalans exiliats a favor de Catalunya. ¿Però què s'ha fet en aquest sentit ni oficialment ni particularment?... ¿No hem deixat dispersar-se els mateixos escriptors, que han hagut de canviar de feina o que han hagut d'ingressar en editorials i en diaris on no ens fan cap servei i on de vegades n'han de fer als enemics de la nostra causa?... Són ben pocs els que han pogut trobar algun reconet per a treballar si més no en coses catalanes!

Es sens dubte molt bell esperar fer un retorn amb totes les banderes desplegadas. Salut als que mantenen aquesta noble esperança! Però no ens sembla que en tots els casos després de tot el que hem passat, després dels desenganys soferts, poguem blasmar als que, per motius legítims, hi renunciem. Si de fet no són útils a Catalunya en l'exili, qui sap si no en podran ser més encara a l'interior. Car fet i fet és a l'interior, més que a l'exterior, on ha de procurar mantenir-se el caliu de l'esperit català i on, en definitiva, es decidirà la sort de Catalunya.

Però els que menys dret tenen a mostrar-se exigents en aquesta qüestió, són els qui no van participar en la lluita; els qui no en van compartir ni els perills ni les incomoditats, i els qui no van perdre res de personal amb la caiguda de Catalunya, i que si hi retornessin un dia, ho farien en viatge sentimental o de turisme. Només tenen en tot cas dret a demanar sacrificis als altres els que han estat ells mateixos sacrificats.

No pretenc, amb aquesta minça nota, interpretar el pensament de ningú. Es una opinió personal, amb la qual només tracto de defensar el bon sentit, i de demostrar la invalidesa d'alguns tòpics que avui no més són que retòrica morta.—D. G.

MUTUAL CATALANA

CLINICA PROPIA

Estan en estudi diversos projectes per tal que Mutual Catalana pugui disposar aviat de Clínica pròpia, on podran ser realitzades tota mena d'intervencions clíniques, i establir-s'hi els serveis corresponents d'hospitalització, de pensionat, etc. Sembla que aquest esdeveniment, serà una realitat pròxima; però el Consell no vol oferir-ne cap detall sens dubte per produir un cop de teatre entre els associats. Per bé que dintre una certa i necessària modestia, sabem que els dirigents de la Mutual, aspiren a que la nova Clínica Catalana constitueixi una institució model en el seu gènere a Santiago.

Esperem que aquesta notícia commouïrà els nostres lectors, i que, en llegir-la, si encara no són socis de la Mutual, cuidaran a inscriure-s'hi amb tots els seus familiars. I cal naturalment que s'apresin car fóra possible que més tard es presentin limitacions per a utilitzar-ne els serveis i que hagués de ser tinguda en compte l'antiguitat dels socis.

Un dels serveis amb què comptarà la Mutual, serà el de maternitat, ja que és desig de tots que a Xile hi neixin molts catalans i que aquests catalans siguin ben atesos des dels seus primers moments a fi de que tinguin una vida pròspera i feliç, que siguin forts i robustos, que facin així honor a la seva sang originària i que puguin prestar magnífics serveis al país on han nascut.

I és ben necessari, donat el nou camp d'acció que aquestes ampliacions obren a les activitats de la Mutual, que tots li prestem el nostre suport, que tots despleguem una àmplia labor de proselitisme entre els amics i coneguts. Si ho fem així Mutual Catalan resultarà una de les empreses més sòlides que els catalans hauran creat a Xile, i que farà quedar esplèndidament la nostra col·lectivitat. Fins avui Xile ha estat la colònia catalana més endarrerida en qües-

tions mutualistes. En poc temps, però, ens hem començat a posar al nivell de les altres colònies que un tan esplendorós exemple d'assistència mútua han donat en les repúbliques americanes. I si l'empenta prossegueix, aviat serem els capdavanters. Car Mutual Catalana compta amb un Consell ple d'entusiasme, fervorós, amb membres especialitzats en la matèria i disposat a tots els sacrificis per tal que els seus projectes siguin una realitat.

EL NOU MAUSOLEU

Les gestions per a la construcció del nou mausoleu, al qual ens referirem en una edició anterior estan molt avançades. Aviat en podrem donar més detalls i exposar les condicions en les quals els socis de la Mutual podran disposar d'aquests serveis.

NOTA IMPORTANT:

Els associats de Mutual Catalana han de tenir present que per a la utilització dels Serveis Mèdics no han de dirigir-se, com alguns fan equivocadament a la Secretaria del mencionat organisme, que no està autoritzat per a emetre ordres d'atenció. Han de dirigir-se, segons una reglamentació que ningú no pot desconèixer, al Cap dels Serveis, Dr. Jaume Valls Dalfó, Carrer de San Diego, núm. 170, dep. F.

Hom comprendrà que aquesta disposició no lesiona els interessos dels associats, ans que els afavoreix. Car no és el pacient qui ha de decidir l'especialista que necessita sinó el metge de medicina general.

Secretaria només pot proporcionar informacions, atendre qüestions administratives, altes, baixes, canvis de domicili, etc. i sol·licituds de serveis funeraris.

Mutual Catalana espera que en benefici de tots, serà atesa aquesta recomanació.

ESTABLIMENTS

Plaça Baquedano

Oriente

PUBILL Germans

CONFITERIA I PASTISSERIA • TELEFON 63767
 LICORS I ROTISSERIA • TELEFON 65692
 RESTAURANT A LA CARTA • TELEFON 65710
 BAR • TELEFON 67548

ESPECIALITAT EN:
 Banquets
 Bodes
 Bateigs
 Recepcions
 Festes familiars, etc.

Federació Xilena d'Assegurances

Formada per les Companyies
 LA CAUPOLICAN LA FEDERAL
 LA NUMANCIA

VALPARAISO SANTIAGO

GERENCIA: PRAT, 805 HUERFANOS, 972-Of. 810
 CASILLA 744 CASILLA 1993
 TELEFON 5854 TELEFON 89684

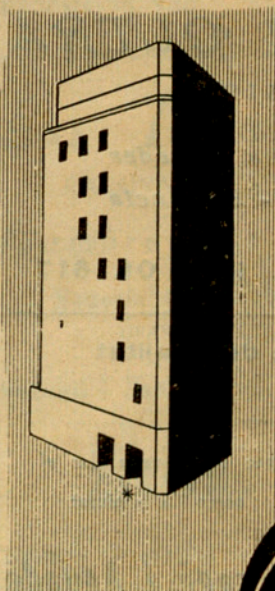
— AGENCIES A TOTA LA REPUBLICA —

A CONCEPCION ANEU AL

Clariss
 HOTEL

El seu nom
 ja ho diu:

es una casa catalana

Quan volgeu
 celebrar dignament
 una diada,

i sempre que desitgeu
 quedar bé
 recordeu-vos del

Nuria*

Restaurant
 Rotisserie

Cuina catalana,
 amb especialitats
 cosolanes i
 sumptuoses

A. P O T O K E R

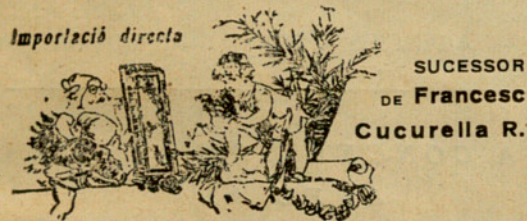

Pelleteria

MEDALLA D'OR
A ESPANYA

AHUMADA, 116; ALTS
CASILLA 529 TELEFON 74760

Fàbrica de Miralls

ARGOMEDO, 369 • ESPECIALITAT EN MIRALLS
TELEFON 36131 • DE FANTASIA I VENECIANS

IMPRESMA

Mediterrània

L'UNICA IMPRESMA CATALANA DE XILE

IMPRESSIONS ACURADES

Av. Matta, 320 Telèfon 52356

OCTAVI OLTRA

SASTRE

Confecions acurades

Bon gust - Elegància

AHUMADA, 131, Of. 617

Un moble rustic de qualitat

MOBLES

per a la vostra llar al
camp i a la ciutat

Tarragó i Aguadé

Limitada

SUR

Av. Providencia, 1190 - Telèfon 46622

NOTES DIVERSES

CASAL CATALA DE MONTEVIDEU

El Casal Català de Montevideo ha elegit el seu nou Consell Directiu per a l'any 1950, el qual ha quedat constituït de la següent manera:

President, Sr. Josep Brió.
Vice-President, Sr. Pere Nogués.
Secretari, Sr. Joan Casanovas.
Vice-Secretari, Sr. Joaquim Miquel.
Tresorer, Sr. Guillem Mulet.
Comptador, Sr. Francesc París.
Bibliotecari, Sr. Eudal Oliveras.

Vocals: Sr. Josep Valls, Sr. Antoni Grau, Sr. Pau Torren, Sr. Rafael Roses, Les patriòtiques paraules amb les quals ens comuniquen aquesta elecció, constitueixen una afirmació de fidelitat a Catalunya, i de germanor entre els catalans que comparteixen els mateixos sentiments. Els ho agraïm profundament, alhora que ens plau manifestar-los que sempre ens trobaran disposats a fer-nos ressó dels seus actes des de les pàgines de GERMANOR.

L'any passat, la collectivitat catalana arredossada al Centre Català de Montevideo, va veure créixer el seu prestigi amb la celebració dels Jocs Florals. Esperem enguany que el nou Consell Directiu, en el qual participen tantes prestigioses personalitats, prosseguirà la mateixa trajectòria.

EL PRESIDENTE DEL CENTRE CATALA DE MENDOZA

—Ha passat uns dies de vacances a Xile el Sr. Josep Gasull, President de l'entitat germana de Mendoza, al qual vam tenir el gust de saludar en la visita oficial que va fer al nostre Centre, acompanyat del Sr. Josep Giralt. Encara que ja ho sabem per les innombrables amistats que el Sr. Gasull té a Santiago, vam poder constatar a través de la seva conversa, que el Centre Català de la mencionada localitat argentina té un excel·lent President i un gran patriota. Entre els seus projectes per a enguany el Sr. Gasull té el d'assistir als Jocs Florals que se celebren a Perpinyà. En el curs passat assistí també als de Montevideo i ens ha donat moltes referències del magnífic èxit que hi van assolir. També hem saludat al Centre, procedent de Mendoza al Sr. Francesc Pujols que ha passat una temporada a Santiago amb la seva esposa i filla.

BALDOMER BARRERA

Baldomer Barrera és un dels catalans que s'ha fet més popular a Santiago. I el motiu d'aquesta popularitat és ben simpàtic, car Baldomer Barrera és el donador número 1 de sang a Xile, i

l'impulsador per a la formació d'un Cos de Voluntaris de Donadors de Sang. Durant 9 anys ha facilitat sang a 53 malalts, per un total de 10 litres 465 grams. Extreiem aquestes dades d'un reportatge de "La Nación", que el declara campió de Xile dels transfusistes i aspirant, amb molts mèrits, al ceptre mundial. I certament es mereix el ceptre, sobretot si tenim present el retrat que il·lustra el mencionat reportatge, on el veiem amb un aire digne d'un emperador romà. Llàstima que en el reportatge no s'esmenti que Baldomer Barrera és català. Segurament no ho proclamà per pura modèstia. Però és de doldre, ja que la gesta del Sr. Barrera constitueix un motiu de legítim orgull per a la nostra colònia. Si els xilens no coneixen, però, l'origen d'aquesta sang salvadora, en perceben els meravellosos efectes. Temps vindrà que molts sense saber perquè, es posaran a parlar en Català. Felicitem ben sincerament l'amig Sr. Baldomer Barrera pel seu altrurisme i generositat.

CARNET

NOUS ARRIBATS I VIATGERS

Procedent de Catalunya ha arribat la germana del vice-secretari del Centre Sr. Narcís Tort, és a dir la Sra. Angela Tort de Sánchez. Ha vingut acompanyada del seu espòs, el Sr. Fabian Sánchez i de la seva filla Marcel·la. Es radicaran a Santiago. I no cal dir que, amb aquest motiu, la família Tort i els seus amics han passat uns moments d'alegria, i que ho han celebrat joiosament.

—En l'edició anterior ja donàvem la notícia de l'arribada de la mare del Sr. Miquel Oyonarte, la Sra. Carme vda. de Oyonarte. Però no estàvem assabentats encara que juntament amb la seva mare havia arribat el seu germà, Sr. Andreu Oyonarte. Amb aquest motiu el Sr. Agustí Tafall, sempre magnífic, oferí a la família Oyonarte una festa campestre en la seva "Chacra".

—Per haver-se'ns acabat l'espai, no vam donar en l'edició anterior la notícia de l'arribada, el dia 9 de desembre, del Sr. Joan Ferrer i Lola Forés de Ferrer, fills del Sr. Josep Forés i germans del consoci Sr. Enric Forés.

—També han arribat de Catalunya (el 3 de febrer) el Sr. Enric Albert Pérez i la seva esposa Sra. Angelina Sánchez Pruna de Pérez, cosina de la Sra. Maria dels Angels de Casasses. Els nous arribats acabaven de casar-se de manera que el seu viatge és un viatge de nuvis. Però Xile els ha agradat tant que han decidit quedar-s'hi. Esperem que lluny de la vigilància franquista que tant els empipava, trobaran en aquestes terres una eterna lluna de mel i de llibertat. La família Casasses es troba en plena eufòria amb aquest motiu.

—Un altre nou arribat és el Sr. Ignasi Garrigó Subirana, que ha vingut també a reunir-se amb la seva família, resident des de fa poc temps a Xile, i que ha ingressat ja com a soci del Centre.

—També ha vingut a provar fortuna a Xile, el Sr. Carles Jansana.

—I, dit sigui de passada, tots aquests nou vinguts ens donen testimoni no solament amb les seves paraules, sinó amb la seva presència, de la decadència econòmica i espiritual del nostre país sota el règim que segueix atuïnt-lo, descatalanitzant-lo i privant-lo de les seves fonts naturals de riquesa.

NAIXEMENTS

El 9 de novembre va nèixer un nen fill del consoci Sr. Antoni Salgado Grau i de la Sra. Neli Casgüell Galindo de Salgado. Li posaran el nom de Josep Antoni. El retard amb què donem la notícia ens permet efigir que és un infant ja visiblement mol eixerit.

—El 16 de gener el consoci Sr. Angel Prada i la Sra. Elsa Pérez van tenir l'alegria de veure nèixer la seva primera filla.

—El Sr. Joan Bofill i la Senyora Montserrat Abelló de Bofill han tingut un hereu. L'esdeveniment, produït amb tota felicitat, va tenir lloc el diumenge, dia 12, a les 11 del matí. Li posaran un nom d'arcàngel: Miquel. Felicitem els pares del nou-nat, els avis i àdhuc els vessavis, residents a Pals, que veuen així llargament assegurada la seva descendència.

NOTÍCIES DIVERSES

El 29 de gener la llar de la família Cot es va veure molt animada amb motiu de la celebració de l'aniversari de la gentil senyoreta Paquita Cot.

—També celebrà esplèndidament el seu aniversari la senyoreta Roser Castellví, amb una festa on van concórrer tots els seus familiars i amics, el seu promès Sr. Francesc Cisa, i els Srs. Cisa i Senyora.

MALALTS

Es troba lleugerament delicat de salut el President de la Secció d'Esquí, Sr. Pere Pruna, motiu pel qual no ha pogut prosseguir durant aquests darrers dies les seves activitats al front de la Secció que presideix i que enalteix tant amb les seves iniciatives. Desitgem al nostre estimat amic, una ràpida millora.

—La distingida Sra. Enriqueta de Panyella es troba ja completament refeta de la seva afecció. Ho celebrem vivament.

—El nostre estimat amic Sr. Josep Gili Gili va sofrir un lleuger contra temps en la seva vi gorosa salut. Ja està naturalment refet. No debades és un dels homes més ben agombolats de la colònia.

—També ha sofert un lleu contratemps de la mateixa mena, i també ja del tot millorat, un dels fills del Sr. Antoni Pi.

—També s'ha refet d'una lleu afecció a la vista el Sr. Baldomer Barrera.

ESTIUJANTS

L'arquitecte Sr. Raul Delfau, les famílies Grau i Puigredon i la Srta. Olga Gimeno han retornat d'una llarga excursió per la pintoresca regió dels llacs.

—La família Mir ha passat una temporada a Vinya del Mar, i el Sr. Pere Mir, a més de breus estades a la mencionada ciutat marina, passa actualment una temporada a las Termes de Catillo.

—La família Casagran, s'ha instal·lat per una llarga temporada a les platges de Cartagena.

—La família Tarragó passa l'estiu al seus xalet situat vora la platja de Quisco. També estiuatge a la mateixa platja el Vice President de l'Orfeó, Sr. Rafael Sierra.

—La família Benguerel estiuatge a Quintero. També hi estiuatge el Sr. Pelai Sala i la seva distingida esposa.

—La senyora Cullerell, les senyoretes Montserrat i Núria Cullerell, la Srta. Ricart embelleixen les platges i els jardins de Vinya del Mar.

—Passen també l'estiu a Quintero la família Soler, els germans Grimau, i el Sr. Enric Quintanilla. Possiblement hi estiuatge igualment el director de Noticiari Català, que és un dels kracs d'aquelles platges.

—La família Ribó fa un volt estiuenc per Cartagena, Vinya del Mar i els seus voltants.

—La família Llambies descansa a San Alfonso.

—El Sr. Joan Rojas, acompanyat de la seva distingida mare, a les encantadores platges de Pichilemu.

Sabaté i Fills

Calçat de Senyora i Nens

OVIDI OLTRA

ADVOCAT

Qüestions civils, comercials, tributàries
i d'estrangeria

Ahumada, 131 - Of. 701-702 • Tel. 89643

Vins: LONTUE SAN JAVIER

de Martí Aleu i Cia.

Son els millors! Poveu-los i us en convencereu

Exposició, 936 Telèfon 91838

La Trinchera

CALSINA I BISCUPNVIC LTDA.

Fiambreteria i Restaurant

Especialitat: Pollastre a l'aspiedo

GRAN ASSORTIT DE MARISC

Merced i San Antonio — Telèfon 32868

Millás i Fill

Nobis — Canadà Dry — Cochrane — Panimàvida
Vi Santa Carolina — Cervesa Floto

SECTOR N.º 1

F. Vivaceta, 798 — Telèfs.: 89559 i 64930

CENIT Castelló i Cia. Ltda.
SAN ANTONIO, 41
TELEFON 81656
GRAN ASSORTIT DE LAMPARES
DE PRISMES DE CRISTALL

ELEGANCIA DISTINCIO
Sastreria Casals
Casimirs anglesos
Agustinas, 984 Telèfon 85356

Més barat que enlloc!...
Casa Bauzà
Pisa - Ganiveteria - Cristalleria - Regals
San Diego, 1233 Telèfon 51164

Forn "La Barcelonesa"
RAMON BELLA M.
ESPECIALITATS: "Chocosos", Pa de Llet i de Motlle
Repartiment només a particulars
Av. Condell, 1654 Telèfon 40568

AGUSTI TAFALL
Autoritzat per la D. G. S. E.
INSTAL·LACIONS I REPARACIONS ELECTRIQUES
Venda de Materials - Compra i Venda de Motors
Matucana, 565 Telèfon 94948

Palomer i Germans Ltda.
MAJORISTES DE CERVESA I PANIMAVIDA
Vins i Licors Acreditats Repartiment a domicili
San Diego, 1751 Telèfon 50351

—El Sr. Lluís Franquesa, Sra. Maria Rahola de Franquesa i Carles Franquesa Rahola passen uns dies a les platges d'Algarrobo, tot fent-se la vana il·lusió de trobar-se a Roses.

—A les mateixes platges ha passat uns dies la família Xargayó.

—Els germans Sans a les platges de San Antoni i de Cartagena, fant mentals concursos de bellesa.

—La família del Sr. Josep Esteve, Secretari del Centre i el Sr. Josep Soler han passat una temporada a Dichato.

—El Sr. Angel Calderer i senyora passen l'estiu a Talcahuano. Els acompanya la senyoreta Monserrat Tort.

—El consoci Sr. Artur Delfau i família, a San Antonio.

—El Sr. Agustí Tafall amb la seva senyora i fills, han passat quinze dies a Constitució.

—També es troba sovint a Constitució el Sr. Primitiu Salamó. El Sr. Primitiu Salamó no hi és, però per fer vacances —assegura que mai no n'ha fet—, sinó enlestint els preliminars d'engrandiment de la seva ja gran indústria pesquera.

—Un dels indrets més concorreguts per la nostra colònia és el refugi de Farellones, on es troben el Sr. Cristià Aguadé, la Sra. Roser Bru d'Aiguadé i les seves filles, i la nena Mireia Bofill Abelló; l'arquitecte Sr. Enric Vilanova i família, i el Sr. Ramon Massip i família.

—Xarada: ¿on estueja l'inquiet arquitecte Sr. Rodríguez Arias?... La més discreta manera de seguir els seus passos, és assabentar-se dels llocs on poc a poc s'erigeixen els més moderns i bells xalets de Xile.

—La Sra. Carme Sala de Nieto, amb el seu fill Jordi, ha passat una llarga temporada dirigint un grup escolar estiuenc a les platges de Quisco.

—El Sr. Frederic Gili i família segueixen estiuencant feliçment a Quilpué.

—El Sr. Joan Gassol, a les Termes de Cauques (Rancagua).

—El Sr. Josep Gili i la Sra. Elvira de Gili han passat una llarga temporada a Cartagena.

—El Sr. Josep Bofill, a Papudo.

—El Sr. José López Vásquez, i la senyora Jo-

sefina Gili de López han passat una esplèndida lluna de mel viatjant pels indrets més pintorescos del país. Es troben ja establerts a Santiago.

—El Sr. Carles Beyris, senyora i filles, a la seva residència de Quisco, estrenanda enguany.

—El Sr. Ramon Brias i senyora estiuencen també al xalet de Quisco.

—I al mateix xalet, la senyora Enriqueta de Trias i la seva filla Margarida.

—Els senyors Antoni Padrós, Cristià Aguadé, Rodríguez, Arias i Berazaluce han emprés una excursió al Valle de Olivares (Serralada Central).

DEFUNCIONS

Ha traspasat el Sr. Josep Morera, un dels socis més antics i estimats de la nostra entitat, després d'una llarga i dolorosa malaltia. (q.e.p.d.).

Ens plau agrair molt als nostres lectors les notes socials i familiars que ens envien per a ésser publicades, i preguem a tothom que vulgui cooperar en la mateixa forma, única manera de fer que aquestes informacions siguin completes i d'aconseguir que ningú no en sigui exclòs.

Hom pot enviar les notes a la redacció de "Germanor" o comunicar-les a la nostra redactora social senyoreta Núria Cullell o a l'administrador.

Així mateix preguem a totes les Seccions que facilitin a la redacció de "Germanor" mensualment una recenció de les seves activitats, a fi de poder-les divulgar des d'aquestes planes.

FERRO

PER A CONSTRUCCIONS

Planxes, Barres, Fils, etz.

Raab, Rochette i Cia. Ltda.

SANTIAGO	VALPARAISO
TEATINOS. 10	AV. BRASIL. 2104
TELEFON 82605	TELEFON 2211

PILOLINA

CONTRA LA CASPA I LA CAIGUDA DEL CABELL

Demaneu-la
a totes les farmàcies

TORT GERMANS

Castro, 427 Telèfon 63054

EL NEGRO I EL GLOBO

PEDRALS I CIA.
CASA FUNDADA L'ANY 1882

CONFECCIONS • SASTRERIA • CAMISERIA

VALPARAISO: YUNGAY, 2946 - TELEFON 2534

Restaurant del

CENTRE CATALA

Monjitas, 707 — Telèfon 37568

Atenció esmeradíssima **Túlio Garcia**

La millor pensió de Santiago Els millors plats catalans

ESPECIALITAT EN BANQUETS

CHAMPAGNE

Metropolitan

Agustinas, 1111 - Of. 818 - Telèfon 87631

Tintoreria Las Novedades

Rentats en sec

Entenys sobre mostra

Dols en vuit hores

San Francisco, 409 al 435 — Telèf. 60935

BRIXTON

FABRICA DE
TOVALLOLES
I BARNUSSOS

Blanco Encalada, 2559
Telèfon 94693

Ramon Vinyes Sanromà

Castellà Granja i Cia.

Agustinas, 629

Telèfon 30472

Cigars: "ROMEO I JULIETA"

Xereç: "TIO PACO"

Conyac: "LA PARRA DE ORO"

BODEGA VILLA PRAT

XARGAYÓ I QUINTANA

Fruits del país • Mongetes • Blat de
morenc • Llenya • Carbó

SERVEI A DOMICILI

San Isidro, 1725 — Telèf. 53477

Coll i Cia. Ltda.

SASTRERIA

MESURES ACURADES
CONFECCIONS EXCLUSIVES

Moneda, 864

Telèfon 65392

Wonder-Bar

JOSEP CULLELL

Servei esmeradíssim

General Mackenna, 1165 - Telèfon 69683